

Näringsdepartementet
Näringslivsenheten
103 33 Stockholm

Stockholm 2006-05-15

Remissvar: Remiss över förslag från EG-kommissionen om nya riktlinjer för statligt stöd till FoU och innovation (N2006/3547/NL)

Bakgrund:

SwedenBIO är branschföreningen för företag inom life science områden som bioteknik och medicinsk teknik. I dag organiserar SwedenBIO cirka 110 medlemsbolag. Majoriteten av medlemmarna arbetar med att realisera de förhoppningar på bättre hälsa som dagens snabba framsteg i biovetenskaplig forskning utlovar.

Sammanfattning:

SwedenBIO ställer sig mycket positivt till förslagen från EU-kommissionen avseende utformningen av statsstöden för FoU. Genomförs förslagen fullt ut i EU och Sverige finns förutsättningarna för en ny och offensiv innovationspolitik med ett högre utbyte för samhällets investeringar i FoU. Därigenom kan förslagen vara en del av lösningen av "den svenska paradoxen". Samtidigt är det viktigt att minst nuvarande budget nivå bibehålls. Omfördelningen av medel inom programmet får inte bli en ursäkt för att sänka ambitionerna med nuvarande program.

Ur ett life science perspektiv har de föreslagna åtgärderna potential att ytterligare stärka miljön för att kommersialisera innovationer. Vi anser att åtgärderna inte betraktas separat, utan som en del av ett större sammanhang i att stärka innovationsmiljön. SwedenBIO förespråkar att förändringarna i statsstödsreglerna bör kopplas till införandet av ett svenskt system för Young Innovative Company (YIC-status). En särskilt skattestatus för innovativa, unga forskningsbolag som redan existerar i länder som Frankrike och Belgien. Idag är Sverige ett av få OECD-länder som saknar ett system för att stimulera investeringar i unga forskningsbolag.

De liggande förslagen från EU-kommissionen visar att innovationspolitiken i allt högre utsträckning är en europeisk fråga. I det sammanhanget bör Sverige vara aktivt i att harmonisera vårt lagrum till det europeiska.

Synpunkter och kommentarer:

Stödnivåer:

- SwedenBIO har inget att invända mot den generella principen att högre stödnivåer tillåts till små företag, medan nivåerna för stora företag sänks inom ramen för anslagen budget. Särskilt svensk SMEs kan stärka sin forskningsverksamhet i ett internationellt perspektiv. Vi noterar samtidigt att även större företag är verksamma inom avancerad forskning och att särskilt inom life science är ett nära samspel med offentliga finansiärer viktigt för framgång.
- Samtidigt får ändrade stödnivåer inte bli en anledning till att dessa generellt sänks.
- Punkt 2, Industriella forskningsprojekt (stöd till enskilda företag): SwedenBIO anser att även enskilda forskningsprojekt inom företag bör kunna ges stöd motsvarande samarbetsprojekt. I förslaget ges stöd till enskilda företag med motsvarande 65% medan samarbetsprojekt uppbär 80%. Internationella modeller i bla USA med Small Business Grants med riktat stöd till enskilda bolag har visat sig effektiv. För life science skulle en ökad stödnivå innebära att en mindre företag, ofta med negativt kassaflöde en möjlighet att bredda projektportföljen med ett eller ett par projekt. Därmed minskas investeringsrisken i bolaget och möjligheten att attrahera kapital från andra källor ökar.
- Punkt 3, Industriella samarbetsprojekt: Se ovan.
- Punkt 4, Projekt som gäller utvecklingsverksamhet före introduktion på marknaden: SwedenBIO delar utredningens slutsats att utveckling innan marknadsintroduktion bör stimuleras. SwedenBIO anser att kliniska prövningar (fas I, II och III) av läkemedelskandidater och medicintekniska produkter bör omfattas i kategorin. Kliniska tester av produkter på patienter är en central del av produktutvecklingen inom life science och ett område där samarbetet med akademien och sjukvården är intensiv. Däremot ställer vi oss frågande avseende bakgrunden till de olika stödnivåerna på 30% respektive 45%. En enhetlig stödnivå på 40% vore enklare att administrera och ändå uppnå effekten om utökat utbyte mellan akademi-industri.

Bonussystem för FoU samarbete mellan företag: SwedenBIO har inget att invända.

Stödkategorin ”statligt stöd till innovation”: Ett bra förslag vilket ger förutsättningar att sätta innovationspolitiska frågor i fokus.

Ökat stöd till innovativa nystartade företag samt flexibla regler för statlig riskkapital finansiering:

- **Punkt 1, stöd till innovativa nystartade företag:** Förslagen att skattenedsättningar under 5 år måste återinvesteras i verksamheten samt möjligheten till stöd under max tre år och upp till 1 miljon euro är bra. Hänsyn bör dock tas till att life science sektorn karaktäriserar sig jämfört med andra innovativa branscher som IT/Telekom genom att många bolag har ett negativt kassaflöde under lång tid, ofta längre än de föreslagna 3 åren. Dessutom är forskningskvoten extremt hög då i princip alla tillgängliga medel återinvesteras i forskning och utveckling. I många bolag är forskningskvoten 80-90%.
- **Punkt 2, Stärkt tidig finansiering:** Förslaget att stärka finansieringen i de mycket tidiga utvecklingskedena är bra. Det existerar idag ett marknadsmisslyckande där privata investerare hellre investerar i senare skeden samtidigt som den offentliga såddfinansieringen är otillräcklig. Effekten är att innovationer riskerar att inte få varken vetenskaplig eller affärsmässig potential prövad.

- **Punkt 3, stöd till innovativa företag:** SwedenBIO ställer sig positivt till förslaget vilket har potential att accelerera utvecklingen av innovativa och forskningsbaserade företag. Kliniska tester av produkter på patienter är en central del av produktutvecklingen inom life science och ett område där samarbetet med akademien och sjukvården är intensiv.
- **Punkt 4, Innovationskuponger:** Modellen med innovationskuponger är intressant. Däremot bör fördelningsmodellen av kupongerna utredas ytterligare. En fördelning genom ett anslagsförfarande riskerar att bli översökt. SwedenBio har inget att invända avseende nivån på 200 000 Euro. För många mindre bolag skulle möjligheten vara av stor betydelse när det gäller att utveckla sina företag avseende bla immaterialrätt och strategi.
- **Punkt 5 stöd till samarbete industri-akademi:** Bra förslag. Samarbetet mellan industrin och akademien är av mycket central betydelse inom life science industrin.
- **Punkt 6, Stöd till spjutspetscentra och klusterverksamhet:** Bra förslag. Stödet skulle ge möjlighet för små och mellanstora innovativa företag att i högre utsträckning effektivt nyttja dyr utrustning. Vikten av spjutspetskompetens bör dock understrykas och inte sammanbladas med regional politik. Därigenom säkras förtroende och möjligheten till framgång.

Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa:

SwedenBIO förespråkar att revideringen av förordning (1995:1254) genomförs skyndsamt och i dialog med företrädare för industrin. Innovationspolitiken är i allt högre utsträckning en europeisk fråga. Det är av stor vikt att Sverige är proaktivt och verkar för att harmonisera vårt nationella lagrum till det rådande inom EU. I sammanhanget spelar Vinnova en nyckelroll i att skapa konkurrentkraftiga förutsättningar för tillväxtindustrier där Sverige har potential att vara ledande.

Process:

I sammanställningen har SwedenBIOs arbetsgrupp inom finansfrågor deltagit. Arbetsgruppen samlar företrädare för bioteknikindustri och investerare. Gruppens medlemmar är företrädare för: Active Biotech, Affibody, Attana, Biacore, Biovitrum, Creative Peptides, Healthcap, Industrifonden, Karolinska Development, SEB Företagsinvest, Scandinavian Life Science Venture och Skandia. Materialet har sammanställts av Mats Berggren.

Per-Erik Sandlund, VD

Wallingatan 24
111 24 Stockholm
Tel. 08-2136 01/-02

Mats Berggren
Ansvarig SwedenBIOs arbetsgrupp för finansfrågor